

Standardmódosítások és új standardok, a fenntartható energiaforrásból származó áramvásárlási szerződések elszámolása, az éves zárás egyes kiemelt tételeinek értékelési és bemutatási kérdései

A pályázat adatai:

Könyvelői határozat száma: NGM/1326-235/2025.

Kreditpontok száma: 4 Kreditpontok típusa: számviteli Szakterület: IFRS

Adótanácsadói, adószakértői, okleveles adószakértői határozat száma: NGM/1327-220/2025.

Kreditpontok száma: 4

Időtartam: 190 perc

Felvétel dátuma: 2024.03.27.

Tényleges időtartam: 191 perc 47 másodperc

Tematika

1. Omnibusz projekt és standard módosítások

- A Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) rendszeresen felülvizsgálja és az alkalmazók észrevételeit figyelembe véve módosítja a standardokat. Az elmúlt időszakban lényeges standardmódosítások nem történtek, csak olyan kiegészítéseket végeztek, amelyek azok gyakorlati alkalmazását könnyítik meg illetve teszik egyértelművé.
- Megjelent azonban két új standard, amelyek 2027. évtől kezdődően kötelezően alkalmazandóvá válik (IFRS 18 és IFRS 19). Az IFRS 18 jelentősen megváltoztatja az eredménykimutatás formáját, és kiemeli a vezetés által meghatározott teljesítménymutatók bemutatásának fontosságát. Az IFRS 19 pedig a nem tőzsdei cégek számára alkalmazható, a közzétételekre vonatkozóan tartalmaz könnyítéseket.
- Az EFRAG 2025.01.16-i státusz riportja alapján azon standardok változásait ismertetjük, amelyek kötelező alkalmazása 2025-ben vagy azt követő időszakban kezdődik.
- Omnibusz Projekt és a fenntarthatósági jelentés
- Akkor érinti az IFRS beszámolót készítőket, ha fenntarthatósági jelentés készítésére is kötelezettek. Az Európai Bizottság (EB) indította, amelyek célja a fenntarthatósági jelentéstételi terhek csökkentése. A képzés során áttekintjük az eddig megtett lépéseket.
- röviden a fenntarthatósági jelentés készítésének kötelezettségéről
- az Omnibusz projekt hatóköre és célja
- EFRAG státusz report (2025.01.16.)
- 2025. január 1-jétől kötelezően alkalmazandó standardmódosítás

- IAS 21 Átváltási árfolyamok változásainak hatása standard módosítása
 - a) Fogalmak
 - b) Átváltási árfolyam meghatározása, ha egy pénznem át nem válthatónak minősül
- 2026. január 1-jétől kötelezően alkalmazandó standardmódosítás (IASB hatálybalépés) - Az IASB 2024. július 18-án adta ki „Az IFRS számviteli standardok éves javításai – 11. kötet” című kiadványát, amely több standard pontosítását foglalja össze
 - a) IAS 7 -Értékelés bekerülésiérték-módszerrel vagy bekerülési értéken?
 - b) IFRS 1 - Fedezeti elszámolás az első alkalmazónál, B6 bek. pontosítása
 - c) IFRS 7 - Kivezetések nyereségei, veszteségei közzététele, a tranzakciós ár kifejezés, végrehajtási útmutató IG1 pontjának pontosítása
 - d) IFRS 10 - A „de facto ügynök”
 - e) IFRS 7 és IFRS 9 - Egyes speciális pénzügyi eszközök besorolásának szempontjai, közzétételek
- Az IASB 2024. december 18-án kiadta a **„Fenntartható forrásból származó villamosenergiára vonatkozó szerződések (az IFRS 9 és IFRS 7 módosításai)”** című kiadványt. Több beszámoló készítő jelezte, hogy a megújuló energia vásárlására irányuló fizikai szállítási szerződések elszámolása nem egyértelműen szabályozott az IFRS 9-ben, melynek okai
 - a) a villamos energia egyedi jellemzőkkel bíró termék, mivel nagy mennyiségben nem tárolható gazdaságosan, de előfordulhat, hogy a megtermelt villamos energia mennyisége nem igazodik a vevő villamosenergia-igényéhez az előállítás időpontjában,
 - b) a megújuló energia forrásainak jellemzői, értékesítési piacának a kialakítása és működése speciális
 - c) gyakran a társaságok közvetlenül a villamosenergia-hálózathoz kapcsolódnak, nem pedig a villamos energiát termelő eszközökhöz. A hálózathoz való csatlakozás miatt, a fenntartható forrásból előállított villamos energia keveredik a „hagyományos” (nem megújuló forrásból előállított) villamos energiával, és a keletkező villamos energia önmagában nem rendelkezik forrása alapján megkülönböztethető jellemzőkkel.
- Az érdekelt felek arra is felkérték az IASB-t, hogy vizsgálja meg, hogy hogyan számolják el a referencialétesítményben előállított villamos energia piaci ára és a szerződésben megállapított ára közötti különbséget nettó módon.
A módosításokkal egyértelművé válik, hogyan kell kezelni azon energiabeszerzési szerződések elszámolását, amelyek fenntartható energiaforrásból származnak.
 - a) Szerződéstípusok – fizikai és virtuális
 - b) Az elszámolás gyakorlata az egyes szerződéstípusok esetében
 - c) Közzétételek
 - d) Átmeneti szabályok

2. 2027. JANUÁR 1-JÉTŐL KÖTELEZŐEN ALKALMAZANDÓ ÚJ STANDARDOK (IASB HATÁLYBALÉPÉS)

- IFRS 18 Bemutatás és közzététel a pénzügyi kimutatásokban. Az IFRS 18 az IAS 1 helyébe lép, Az IAS 1 sok szabálya változatlanul, vagy kis módosítással került át az IFRS 18-ba. A legjelentősebb változása az eredménykimutatást érinti
 - a) Miért szükséges az IAS 1 leváltása?
 - b) Fontosabb definíciók
 - általános célú pénzügyi jelentések
 - általános célú pénzügyi kimutatások
 - megbontás
 - összevonás
 - besorolás
 - teljesítménymutatók
 - c) A pénzügyi kimutatások elemei
 - d) Kötelezően közzéteendő nem pénzügyi információk
 - e) Változások kezelése
 - f) Eredménykimutatás
 - bevételek és ráfordítások bontása, összehasonlítás az IAS 1 szerinti formátummal
 - devizaárfolyamkülönbségek bemutatása
 - eszközértékesítés eredményének bemutatása
 - kötelező bemutatás a kiegészítő megjegyzésekben
 - g) Mérleg
 - forgóeszköz és befektetett eszköz definíciója
 - hosszú és rövid lejáratú kötelezettség definíciója
 - kötelező sorok, összehasonlítás az IAS 1 szerinti formátummal
 - h) Saját tőkeváltozás kimutatás
 - i) Kiegészítő megjegyzések
 - j) Teljesítménymutatók
 - k) Hatálybalépés és áttérés
 - l) Miért fontos már most elindítani a felkészülést?
 - m) Az új standard várható hatása
 - n) Miért előnyös az IFRS 18 szerinti eredménykimutatás formula a befektetők számára?
- IFRS 19 Nyilvános elszámoltathatóság nélküli leányvállalatok: közzétételek Alkalmazása nem kötelező, megalkotásának célja az adminisztrációs terhek csökkentése a kiegészítő megjegyzésekre vonatkozóan. Csak közzétételeket szabályoz, az értékelések szabályai az egyes standardokban marad.
 - a) A standard célja
 - b) Ki minősül nyilvánosan elszámoltathatónak?
 - c) A standard szerkezete
 - d) Alkalmazás
 - e) Nyilatkozat a megfelelésről
 - f) A standard várható hatása

3. EGYES KIEMELT TÉTELEK ÉRTÉKELÉSE ÉS BEMUTATÁSA AZ ÉVES ZÁRÁS SORÁN

- **Fordulónap utáni események minősítése**

Az IFRS-ek rendszerében ismeretlen a mérlegkészítés időpontjának fogalma. Az eszközök és források értékelése mindig a fordulónapi értékviszonyok alapján történik. Az IAS 10 Beszámolási időszak utáni események standard alapján a gazdálkodóknak értékelniük kell a beszámoló fordulónapja után, és a pénzügyi kimutatások közzétételre történő engedélyezése előtt elérhető információk hatását az éves beszámolókra.

- Azonosítás
- Példák a módosító és nem módosító eseményekre

- **Funkcionális pénznem, külföldi pénznem, prezentálás pénzneme**

Az IAS 21 – „Az árfolyam-változások hatásai” standard megfelelő alkalmazása kulcsfontosságú kérdés minden olyan gazdasági társaságnál, amely az ügyleteit külföldi pénznemben bonyolítja le, vagy ahol a csoport bármely tagja olyan országban is végez tevékenységet, melynek pénzneme különbözik az anyavállalat által használt pénznemtől. Ezen túlmenően a társaságoknak lehetőségük van a pénzügyi beszámolóikban olyan pénznem használatára is, mely különbözik a társaság működési helye szerinti ország pénznemétől. A képzés során a standard helyes alkalmazását tekintjük át, esetenként példákkal illusztrálva

- a) Fogalmak
- b) A funkcionális pénznem meghatározásának szempontjai
- c) Külföldi pénznem, átváltási szabályok
- d) Prezentálási pénznem
- e) Külföldi érdekeltség által közölt adatok átszámítási szabályai
- f) Példa

- **A sajáttőke-megfeleltetési tábla: egy speciális beszámolóelem, különbségek és azonosságok a saját tőkeváltozás kimutatással**

Több jogszabály is többször utal a mérlegben kimutatott saját tőkére vagy annak egyes elemeire. Amíg csak a számviteli törvény szerint lehetett elkészíteni a beszámolót, addig nem merült föl kérdésként az, hogy mi a saját tőke tartalma. Az IFRS-ek egyedi beszámolás céljára történő engedélyezésének lehetőségével, illetve bizonyos kör számára kötelezővé tételével, tekintettel arra, hogy a magyar szabályozás és az IFRS-ek szabályai között számos elvi különbség van, ami a saját tőkére akár jelentős hatással is lehet, meg kellett teremteni a saját tőke elmeinek a magyar szabályokra történő átforgatásának szabályait azon gazdálkodók számára, amelyek IFRS-ek szerint állítják össze beszámolójukat. Ennek eszköze a saját tőke megfeleltetési tábla.

- a) Elkészítésének lépései
- b) Az egyes tőkeelemek levezetése az IFRS-ek szerinti számokból
- c) Osztalékfizetésre rendelkezésre álló forrás számítása
- d) Példa

- **A hibajavítás számvitele**

Az IAS 8 Számviteli politikák, a számviteli becslések változásai és hibák standard szabályozza azt a kérdést többek között, hogy mit kell hibának tekinteni;

hogyan kell a hibát javítani? Az elméleti szabályok ismertetése után a szabályok helyes alkalmazását példán keresztül is bemutatjuk.

- **Készletek értékelésének specialitásai. A fizikai leltározás buktatói.**

A készletek értékelésének szabályait az IAS 2 standard szabályozza. A képzés során az értékelés speciális szempontjaira és a fizikai leltározás fontosságára és buktatóira helyezzük a hangsúlyt.

- a) Definíció
- b) Kezdeti értékelés
- c) Speciális elemek kezelése
 - hitelfelvételi költségek
 - halasztott fizetésű beszerzés
 - fix átalakítási költségek felosztása
- d) követő értékelés: nettó realizálható érték meghatározása
- e) Beépülési szabály
- f) Példa
- g) Próbaüzem során keletkezett készletek értékesítési eredményének elszámolása
- h) Leltározás során elkövetett tipikus hibák

- **Pótbefizetések elszámolása**

Az elszámoláshoz a pótbefizetés intézményét kell megérteni és ennek fényében értelmezni az IFRS-ek szerinti elszámolást

- a) Ptk. szabályai röviden
- b) A számviteli elszámolás esetén mérlegelendő szempontok

- **Céltartalékok**

Mikor kell és lehet céltartalékot képezni?

- a) A kötelelem keletkezése mérlegelésének szempontjai
- b) A kalkuláció szabályai
- c) Speciális céltartalékok
 - átszervezés
 - hátrányos szerződések
 - rekultiváció
 - Példák